

Подрез-Ряполова І. В.,
науковий співробітник,
Науково-дослідний інститут правового
забезпечення інноваційного розвитку На-
ціональної академії правових наук України
<https://orcid.org/0000-0002-8802-1441>

ЩОДО НАГАЛЬНИХ ПИТАНЬ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ

В сучасних умовах посилення процесів глобалізації інноваційної сфери та зростання ролі головних факторів економічного розвитку, нагальними є питання інноваційного розвитку регіону та регіональної інноваційної інфраструктури.

Слід погодитись, що забезпечення інноваційного шляху розвитку України багато в чому визначається наявністю ефективно функціонуючих інноваційних систем, які забезпечують оптимальні умови для розгортання інноваційних процесів у регіонах [1].

Державна стратегія регіонального розвитку на 2021-2027 роки, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 5 серпня 2020 р. № 695, першочерговими завданнями нової регіональної політики визначає прискорення економічного зростання регіонів, підвищення їх конкурентоспроможності на основі ефективного використання внутрішнього потенціалу, створення нових робочих місць, покращення зайнятості населення, створення умов для повернення на батьківщину трудових мігрантів.

Серед проблемних тенденцій щодо забезпечення належного рівню регіонального інноваційного розвитку Державна стратегія регіонального розвитку на 2021-2027 роки насамперед виділяє наступні [2]:

- наявність орієнтації регіональної економіки переважно на сировинні галузі, зниження темпів впровадження інноваційних видів продукції, низька підприємницька активність населення;

- наявність низького рівню конкурентоспроможності регіонів (через непродуктивну регіональну економіку більшості регіонів; низький рівень регіонального інноваційного розвитку; невідповідність рівня освіти потребам ринку праці; низьку мобіль-

ність населення, низький рівень цифровізації регіонів та цифрової обізнаності; низький рівень підприємницької активності серед населення; невідповідність існуючого рівня розвитку інфраструктури до потреб економіки та населення регіонів та країни в цілому [2].

Крім того, в Державній стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки запроваджено нові методи до забезпечення сприяння впровадженню інновацій та зростанню технологічного рівня регіональної економіки, підтримки інноваційних підприємств та стартапів (в рамках оперативної цілі №4), до яких віднесено: сприяння переоснащенню виробництв на базі сучасних технологій та зниження техногенного навантаження на регіональні екосистеми; розроблення та впровадження дієвого механізму підтримки стартап-компаній; сприяння утворенню та підтримці існуючих бізнес-інкубаторів, які розробляють та впроваджують інновації на початковій стадії їх розвитку, інноваційних кластерів, центрів трансферу технологій; сприяння розвитку регіональних систем інноваційної інфраструктури.

Також в Державній стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки запроваджено нові підходи до державної регіональної політики у новому плановому періоді, а саме: перехід до територіально спрямованої політики розвитку на основі стимулювання використання власного потенціалу територій, надання підтримки окремим територіям, що характеризуються особливими проблемами соціально-економічного розвитку, високим історико-культурним потенціалом, екологічними умовами та потребами охорони навколишнього природного середовища.

При цьому, вищевказана стратегія пріоритетами регіонального розвитку на період до 2027 року встановила: розвиток економічної, інфраструктурної, соціально-культурної зв'язаності та інтегрованості на національному, регіональному та місцевому рівні; прискорення економічного зростання регіонів; підвищення якості та забезпечення доступності для населення послуг, зокрема на засадах цифровізації; охорона культурної спадщини.

В свою чергу, Стратегія розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року, яку схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 10 липня 2019 р. № 526-р, визначає,

що серед основних бар'єрів для розвитку інновацій в Україні є: недосконалість інституцій, зокрема політичного, регуляторного та бізнес-середовища; слабо розвинута інфраструктура, у тому числі інноваційна та встановлює, що з метою налагодження зв'язків українських інноваторів з партнерами (представниками бізнесу та держави), потенційно заінтересованих у комерціалізації їх інновацій, важливим є запровадження моніторингу запиту бізнесу на інноваційні рішення існуючих проблем та започаткування пілотних проектів із створення елементів інноваційної інфраструктури (зокрема інноваційних кластерів, центрів трансферу технологій, технологічних платформ, бізнес-інкубаторів та акселераторів) та поширення позитивного досвіду на всі регіони України [3].

Таким чином, вищевказані стратегії визначають основні проблемні питання щодо розвитку національної інноваційної системи та її складових і планують можливі шляхи їх вирішення.

На підставі аналізу положень основних планувальних документів економічного розвитку, з урахуванням сучасних тенденцій регіонального розвитку, слід визначити, що задля забезпечення формування повноцінних регіональних інноваційних систем необхідно впровадження комплексної системи заходів відносно стабілізації та сталого інноваційного розвитку регіонів, яка обов'язково повинна містити заходи щодо посилення підтримки та розбудови регіональної інноваційної інфраструктури, покращення середовища для провадження інноваційної діяльності регіону, подолання прогалин у нормативно-правовому та фінансовому забезпеченні.

Список використаних джерел:

1. Реутов В. Є., Горда О. С. Інноваційний розвиток регіональної економічної системи України в глобалізаційних умовах. URL: file:///C:/Users/%D0%90%D0%B4%D0%BC%D0%B8%D0%BD%D0%B8%D1%81%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%BE%D1%80/Downloads/ipd_2012_4_3.pdf.

2. Державна стратегія регіонального розвитку на 2021-2027 роки: постанова Кабінету Міністрів України від 5 серпня 2020 р. № 695. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-%D0%BF#Text>.

3. Стратегія розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року: розпорядження Кабінету Міністрів України від 10 липня 2019 р. № 526-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/526-2019-%D1%80>.

Покальчук М. Ю.,

к.ю.н., асистент кафедри земельного та аграрного права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

ДО ПИТАННЯ ПРО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГО ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ

Актуальність дослідження інноваційної діяльності в сільському господарстві пояснюється зростанням конкуренції на ринку сільськогосподарської продукції, що є результатом декларування Україною своїх прагнень стати частиною єдиного економічного простору Європейського Союзу, та зумовлює необхідність формування інноваційної моделі розвитку сільського господарства.

У свою чергу, можемо спостерігати, що певні кроки в здійсненні аграрної реформи призвели до небажаних наслідків у процесі розвитку сільських територій України, що потягло за собою як економічні так і соціальні негативні результати. Тобто, на сьогодні можна з сумом констатувати відсутність інфраструктури на селі, відсутність робочих місць, низький рівень життя селян, що в подальшому призводить до міграції сільського населення.

На нашу думку, одним з шляхів подолання негативної тенденції розвитку сільських територій є саме правове забезпечення інноваційного розвитку сільського зеленого туризму, що є одним із найбільш раціональних та простих шляхів створення робочих місць на селі.

Звертаємо увагу, що послуги з сільського зеленого туризму надаються особами, що ведуть особисте селянське господарство. Тобто, законодавцем у ст. 1 Закону України «Про особисте селян-